

Pápež odpovedal mladým Talianom: Sny, manželstvo a zmysel života

Sny mladých, rozlišovanie a zodpovednosť, Cirkev, viera a hľadanie zmyslu – to sú témy otázok, ktoré pápežovi Františkovi položili mladí Taliani pri modlitbovej vigílii v sobotu 11. augusta 2018 na priestranstve Circo Massimo v historickom centre Ríma.

Približne 70-tisíc mladých ľudí vo veku 16 až 30 rokov sa s pápežom stretlo v rámci podujatia „Sme tu“, organizovaného Konferenciou biskupov Talianska v rámci prípravy na októbrovú synodu o mladých.

Ešte pred samotnými otázkami sa za všetkých Svätému Otcovi prihovorila 30-ročná Elena, ktorá mu opísala skúsenosti s týždňovým putovaním mladých do Večného mesta zo svojich diecéz. V mene všetkých pápežovi odovzdala dar – drevenú vyrezávanú biskupskú berlu, s prosbou, aby ju použil počas októbrovej synody.

Schopnosť napĺňať sny a svätý František z Assisi

Prvú otázku Svätému Otcovi položili Letizia a Lucamatteo. Týkala sa snov a nádeje do budúcnosti. **Letizia** sa pápežovi zverila s veľkým sklamaním, keď vo svojom vzore – profesorovi, ktorého obdivovala, nenašla podporu v realizovaní svojho sna stať sa výtvarnou umelkyňou tak, ako on. Učiteľ jej skôr odporúčal študovať ekonómiu, pretože, ako povedal, „časy sa zmenili, panuje kríza a aj tak by nenašla zamestnanie“... „*Cítala som veľké sklamanie; cítila som sa byť zradená v sne, o ktorom sa mu zverila, keď som naopak hľadala povzbudenie práve u osoby, ktorú som chcela napodobňovať.*“ Aj napriek tomu sa však Letizia rozhodla študovať výtvarné umenie.

Lucamatteo vzápätí Svätému Otcovi hovoril o svojich temných predstavách budúcnosti a o strachu, ktorý ubíja sny dnešných mladých.

„Sny sú dôležité, ... pomáhajú nám kultivovať nádej v každodennej činnosti“, reagoval na svedectvá pápež František a dodal, že sny mladých sú ako tie „najžiarivejšie hviezdy, ktoré ľudstvu ukazujú odlišnú cestu“. Sny „sú vašou zodpovednosťou a vašim pokladom. Konajte tak ,aby boli aj vašou budúcnosťou“, povedal Svätý Otec.

Odpoveď pápeža Františka na 1. otázku

„Dobrý večer. Poviem vám pravdu, poznal som otázky a pripravil som si návrh odpovedí, ale tiež – keď som ich teraz počúval – spontánne niečo pridám. Pretože to, akým spôsobom svoje otázky prezentovali, ide hlbšie než to, čo je napísané.

Ty Letizia, si povedala jedno veľmi dôležité slovo, a to je „sen“. A obidvaja ste použili ďalšie veľmi závažné slovo „strach“. Tieto slová nám vnesú do veci trochu svetla.

Sny sú dôležité. Držia náš pohľad upriamený do budúcnosti, pomáhajú nám objasniť horizont, pestovať nádej v každodennej činnosti. A sny mladých sú najdôležitejšie zo všetkých. Taký mladý človek, čo nevie snívaj, je znečutliveným mladým, nemôže chápať život, silu života.

Sny ťa prebúdajú, nesú ťa ďalej, sú najžiarivejšími hviezdami, tými, ktoré ukazujú iný smer pre ľudstvo. Hľa, vy máte v srdciach tie jagajúce sa hviezdy, ktoré sú vašimi snami, sú vašou zodpovednosťou a vašim pokladom. Konajte tak, aby boli aj vašou budúcnosťou.

A toto je tá práca, čo sa od vás žiada: premeniť dnešné sny v realitu budúcnosti. A na to treba odvalu, ako sme počuli od obidvoch. Dievčaťu hovorili: „Nie, nie, študuj ekonómiu pretože s umeleckou školou zomrieš hladom.“ A chlapcovi zase „áno, máš dobrý plán, ale vypustíme z neho tieto a tieto časti...“, a nakoniec nezostalo nič. Nie! Treba ísť s odvahou, zoči voči prekážkam, problémom, tomu všetkému, čo môže naše sny vyhasiť.

Samozrejme, sny sa potrebujú vyvíjať, očisťovať, musia byť vystavené skúškam, a treba sa s nimi aj podeliť. Ale pýtali ste sa niekedy odkiaľ pochádzajú vaše sny? Moje sny: odkiaľ pochádzajú? Zrodili sa pri pozeraní televízie? Počúvajúc priateľa? Snívajúc s otvorenými očami? Sú to veľké sny, alebo malé, úbohé, ktoré sa uspokojia s minimom? Sny o pohodlí, sny len o tom mať sa dobre: „Nie, nie, ja sa mám takto dobre, ďalej už ani krok...“

Ale tieto sny ťa usmrcujú, už za živa. Spôsobia, že tvoj život nebude niečím veľkým. Sny o pohodlí, sny, ktoré uspávajú mladých a ktoré robia z odvážneho mladíka gaučového posedávača. Je smutné vidieť mladých na pohovke, pozerajúcich ako život plynie pred nimi. Mladí bez snov – už som to povedal inokedy – sú tí, čo idú do dôchodku v 20, 22 rokoch. Aké nepekné, mládež na dôchodku! Naopak, mladý, ktorý sníva veľké veci ide ďalej, nejde skoro do dôchodku. Pochopili ste? Tak je to, mládež.

A Biblia nám hovorí, že veľké sny sú tie, čo sú schopné prinášať plody. Veľké sny sú tie, ktoré dávajú plodnosť, sú schopné zasievať pokoj, bratstvo, radosť, ako dnes. Toto sú veľké sny, pretože myslia na všetkých s veľkým „my“. Raz mi jeden kňaz položil otázku: «Povedzte mi, čo je opakom „ja“?» Naivne som padol do pasce a odpovedal som: «Opakom „ja“ je „ty“» – Nie, otče, toto je zárodkom vojny. Protikladom k „ja“ je „my“. Ak poviem, že protikladom si „ty“, začínam vojnu. Ak však poviem, že protikladom k egoizmu je „my“, vytváram mier, vytváram komunitu, poniesť ďalej sny priateľstva, pokoja.

Pomyslite: tie opravdivé sny sú sny v zmysle „my“. Veľké sny zapájajú, strhávajú, sú zamerané smerom k druhým, delia sa, plodia nový život. A veľké sny preto, aby takými ostali, potrebujú nevyčerpatelný zdroj nádeje, to Nekonečno, ktoré vdychujú a ktoré ich rozširuje. Veľké sny potrebujú Boha, aby sa nestali fatamorgánou alebo blúznením o všemohúcnosti. Môžeš snívať veľké veci, ale pre samého je to nebezpečné, pretože môžeš padnúť do poblúznenia všemohúcnosťou. Ale s Bohom nemaj strach, choď ďalej. Snívaj vo veľkom.

A potom, to druhé slovo, ktoré ste použili, je «strach». Viete? Sny mladých vzbudzujú trochu strach v dospelých. Vzbudzujú strach, pretože ak mladý človek sníva, ide ďaleko. Možno preto, že oni prestali snívať a riskovať. Často krát život spôsobí, že dospelí prestanú snívať, prestanú riskovať, možno preto vaše sny uvedú do krízy ich životné voľby, sny ktoré vás privedú ku kritizovaniu, k ich kritike. Ale vy si nenechajte ukradnúť vaše sny.

Bol jeden mladík, tu v Taliansku, 20, 22-ročný, ktorý začal snívať a mal veľký sen. A jeho otec, veľký obchodník ho chcel presvedčiť, a on povedal: „Nie, ja chcem snívať. Snívam o tom, čo cítim vo vnútri.“ A nakoniec odišiel, aby mohol snívať. A otec išiel za ním. A ten mladík hľadal útočisko na biskupstve, vyzliekol sa zo šiat a dal ich otcovi: „Nechaj ma ísť po mojej ceste“.

Tento mladík, Talian z 13. storočia sa volal František a zmenil dejiny Talianska. František riskoval kvôli veľkému snu, nepoznal hranice a snívajúc dokonal svoj život. Pomyslime: bol mladík ako vy. Ale ako sníval! Hovorili o ňom, že je blázon, pretože takto sníval. A urobil veľa dobrého a ďalej v tom pokračuje.

Mladí spôsobujú dospelým trochu strach, pretože dospelí prestali snívať, prestali riskovať, dobre sa usadili. Ale ako som vám povedal, vy si nenechajte ukradnúť vaše sny. - „A ako to urobím, otče, aby mi neukradli sny?“ - Hľadajte *dobrých učiteľov, majstrov* schopných pomôcť vám porozumieť im a zrealizovať ich postupne a s pokojom.

Zo svojej strany buďte dobrými učiteľmi, učiteľmi nádeje a dôvery smerom k novým generáciám, ktoré nasledujú za vami. - „Ale ako, ja môžem byť učiteľom?“ - Áno, mladý človek, ktorý je schopný snívať, sa stane učiteľom prostredníctvom svedectva. Pretože svedectvo je to, čo burcuje, čo pohýna srdcom a ukazuje ideály, ktoré bežný život zakrýva. Neprestaňte snívať a budete majstrami v snívaní. Sen je veľká sila.

„Otče a kde môžem kúpiť tabletky, ktoré ma naučia snívať?“ - Nie, toto nie! Tie ťa nenaučia snívať: tie ti uspia srdce. Tie ti spália neuróny. Tie ti zničia život. - „A kde môžem kúpiť sny?“ - Sny sa nekupujú. Sny sú darom, ktorý Boh zasieva vo vašich srdciach. Sny sa dávajú zadarmo, nuž aj my ich tiež dávajme zadarmo iným. Ponúknite vaše sny, nikto čo si ich vezme vás tým neochudobní. Ponúknite ich iným zadarmo.

Drahí mladí, povedzte „nie“ strachu. (...) Riskujte, aby ste zrealizovali svoje sny, pretože život nie je lotéria: život sa vytvára. A my všetci sme schopní to urobiť.

Svätý pápež Ján XXIII. hovoril: „Nikdy som nepoznal pesimistu, ktorý by urobil niečo dobré“ (Rozhovor Sergia Zavoliho s Mons. Capovillom v časopise *Jesus*, č. 6, 2000). Musíme sa to naučiť, pretože nám to pomôže v živote. Pesimizmus ťa zráža k zemi, nedovolí ti nič urobiť. A strach ťa robí pesimistom. Žiadny pesimizmus. Riskovať, snívať, a vpred.“

Schopnosť rozhodnúť sa pre manželstvo a zrelá láska

Druhú otázku Petrovmu nástupcovi položila **24-ročná Martina**. Vyjadrila v nej svoje obavy z budovania pevných a autentických vzťahov, a to najmä rodiny, po ktorej túži.

„Pred nejakým časom mi jeden profesor kázal rozmýšľať nad tým, ako si naša generácia nedokáže vybrať ani len televízny program, nie to ešte zaviazať sa pre nejaký vzťah na celý život...“

Martina sa priznala, že nie je ľahké žiť zasnúbenie, pretože je v tom zodpovednosť.

„V hĺbke však silne cítim, že sa už odteraz chcem plne nasadiť do plánovania a vytvorenia spoločného života. A tak si kladiem otázku: Prečo sa túžby vytvárať opravdivé vzťahy, sen založiť si rodinu, považujú za menej dôležité než iné a musia sa podriaďovať profesionálnej sebarealizácii? Cítim, ako dospelí od mňa očakávajú, že najprv dosiahnem nejakú profesiu, až potom začnem byť „osobou“.“

Svätému Otcovi Martina napokon položila otázku:

„Nemyslíte, že sú príliš zriedkavé také osobnosti dospelých, ktoré by boli naozaj povzbudivé? Prečo dospelí strácajú zmysel pre spoločnosť, pre vzájomnú pomoc, angažovanosť pre svet a pre vzťahy? Prečo sa to niekedy týka aj kňazov a vychovávateľov?“ –

Odpoveď pápeža Františka na 2. otázku

„Martina je odvážna, však? Zatriasla našou pevnosťou a tiež hovorí so zápalom. Chcem sa jej opýtať, či azda nie je vnučkou sv. Jána Zlatoústeho, podľa toho ako hovorí, tak odvážne, s takou silou! Vybrať si, môcť o sebe rozhodovať sa zdá byť tým najväčším vyjadrením slobody. Vybrať si a môcť za seba rozhodovať. A v určitom zmysle to aj je. Ale tá predstava o voľbe, aká je dnes vo vzduchu, je predstavou slobody bez záväzkov, bez povinností a stále s nejakou možnosťou úniku, s neustálym „ale“.

Dotkla sa priamo boľavého miesta: vybrať si na celý život, voľba lásky... Aj tu môžeme povedať: „Vyberiem si, ale nie teraz, až keď dokončím školu“ – napríklad. „Vyberiem si, ale“: to „ale“ nás brzdí, nedovolí nám kráčať, nenechá nás snívať, berie nám slobodu. Je tu vždy nejaké „ale“, ktoré neraz v tej voľbe preváži a udusí ju. A tak sa stane, že sloboda sa vytratí a neudrží si svoje prísľuby života a šťastia. A tak to uzavrieme, že aj sloboda je podvod a že šťastie neexistuje.

Milí mladí, sloboda každého je veľký dar, dar, ktorý ti bol daný a o ktorý sa ty musíš starať, aby mohol rásť. Dať slobode rásť, rozvíjať ju, sloboda neuznáva polovičatosť. A Martina mieri na tú najväčšiu slobodu, ktorou je sloboda lásky: Prečo mám najprv skončiť univerzitnú kariéru a až potom pomýšľať na lásku? Láska príde kedy chce – tá skutočná láska. Je trochu nebezpečné hovoriť mladým o láske? Nie, nie je to nebezpečné. Pretože mladí vedia veľmi dobre, kedy ide o pravú lásku a kedy ide len o obyčajné vzplanutie vydávajúce sa za lásku. Vy to dobre rozlíšite, nie ste hlúpi!

A preto máme odvahu hovoriť o láske. Láska nie je nejaká profesia: láska je život a ak láska príde dnes, prečo musím čakať tri, štyri, päť rokov aby som ju nechal vyrásť dal jej spevniť? V tomto prosím rodičov, aby pomáhali mladým dozrievať, keď je tam láska, aby láska dozrela, a neodkladať to na neskôr a nehovoriť: „Nie, pretože ak sa vydáš teraz, potom prídu deti a nemôžeš dotiahnuť kariéru, veď koľko sme do teba vložili...“

Tento príbeh poznáme všetci. V živote, naopak treba vždy dať na prvé miesto lásku, ale skutočnú lásku. A to sa musíte naučiť rozlíšiť, kedy ide o skutočnú lásku a kedy ide len o zalúbenie. „Prečo mi robí ťažkosti – ako vravela – povedať, že som zasnúbená?“ Čiže ukázať, dať najavo ten nový preukaz totožnosti v mojom živote? Pretože je tu svet plný podmienovania.

Ale je tu aj ďalšia vec, a to je veľmi vážne: „Ty sa chceš vydat?“ – „Nuž, urobme jednu vec: pokračuj takto ďalej, tvár sa, že nemiluješ, študuj, a potom začni žiť dvojitém životom“. Najväčší nepriateľ lásky je dvojitý život, pochopili ste? Alebo mám byť jasnejší? Najväčší nepriateľ lásky nie je len nenechať ju rásť teraz, čakať až na koniec štúdií, ale aj žiť dvojitý život. Pretože, ak si zamiluješ dvojitý život, láska sa stratí, láska odíde.

Prečo to hovorím? Pretože v skutočnej láske, muž má jednu úlohu a žena má druhú úlohu. Vy viete, ktorá je najväčšia úloha muža a ženy v skutočnej láske? Viete to? Absolútnosť, láska netoleruje polovičatú mieru: buď všetko alebo nič. A aby láska rástla, je dôležité odstrániť

únikové cesty. Láska musí byť úprimná, otvorená, odvážna. V láske musíš dať na oheň celý rezeň – tak hovoríme my v Argentíne.

Je jedna vec v Biblii, ktorá sa ma silne dotýka. Na záver stvorenia sveta sa píše, že Boh stvoril človeka na svoj obraz a na svoju podobu a hovorí: Stvoril ich muža a ženu, obidvoch na svoj obraz a podobu“. Toto je láska. Keď vidíš manželov, dvojicu muža a ženy, ktorí idú životom lásky, tu je obraz a podoba Boha. Aký je Boh? Ako to manželstvo. Toto je obraz a podoba Boha. Nehovorí, že muž je obraz a podoba Boha, že žena je obraz a podoba Boha. Nie, obaja spolu sú obrazom a podobou Boha. A potom pokračuje, v Novom Zákone: „Preto muž opustí svojho otca a svoju matku, aby sa stal jedným telom so svojou manželkou“.

Toto je láska. A aká je úloha muža v láske? Urobiť manželku alebo snúbenicu viac ženou. A aká je úloha ženy v manželstve? Urobiť manžela alebo snúbenca viac mužom. Je to práca oboch, rastú spoločne. Muž nemôže rásť sám v manželstve, ak ho nenechá rásť jeho manželka; a žena nemôže rásť v manželstve, ak ju nenechá rásť jej manžel. A toto je tá jednota, toto znamená „jedno telo“, stávajú sa „jedným“, pretože jeden dáva rásť druhému. Toto je ideál lásky a manželstva.

Myslíte si, že takýto ideál, keď cítime, že je skutočný, keď je zrelý, sa má odložiť na neskôr kvôli iným záujmom? Nie, nemá sa. V láske treba riskovať, avšak v skutočnej láske, nie v zamilovanom nadšení, ktoré sa tvári ako láska.

Takže si musíme položiť otázku: kde je moja láska? Kde je môj poklad? Kde je vec, ktorú považujem v živote za najdôležitejšiu? Ježiš hovorí o človeku, ktorý predal všetko, čo mal, aby si mohol kúpiť vzácnu perlu vysokej hodnoty. Toto je láska: všetko predať, aby sme si mohli kúpiť túto vzácnu perlu vysokej hodnoty. Predať všetko. Preto je láska verná. Ak je tu nevera, nie je tu láska alebo je to láska chorá, malá, ktorá nerastie. Všetko predať pre jedinú vec. Dobre rozmýšľajte o láske, seriózne nad ňou rozmýšľajte. Nemajte strach rozmýšľať o láske – avšak o láske, ktorá riskuje, o vernej láske, o láske, ktorá dáva druhému rásť, a tak obaja vzájomne rastú. Myslíte na plodnú lásku.

Kým som prechádzal davom, videl som tu niekoľko detí v náručí rodičov: toto je ovocie lásky, tej skutočnej lásky. Riskujte v láske!“

Schopnosť svedectva o zmysle života v konfrontácii s utrpením

Tretiu otázku Svätému Otcovi položil **27-ročný Dario**, ktorý pôsobí ako zdravotný brat v paliatívnom zariadení. Hovoril o veľkých otázkach a neistotách ohľadom života, smrti i viery. „Nie je ľahké nájsť sprievodcu, ktorý by mal čas na konfrontáciu a hľadanie“, povedal Dario. Cirkev sa podľa jeho slov zdá byť „čoraz vzdialenejšia a uzavretejšia vo svojich rituáloch“ a „časté škandály robia Cirkev v očiach mladých málo hodnovernou“. Mladí podľa jeho názoru potrebujú Cirkev s úprimným svedectvom, ktorá by ich sprevádzala a načúvala ich pochybnostiam.

Odpoveď Svätého Otca na 3. otázku

„Dario vložil prst do rany a viackrát zopakoval slovo „prečo“. Nie všetky „prečo“ majú odpoveď. Napríklad otázka: Prečo trpia deti? Kto mi to dokáže vysvetliť? Nemáme odpoveď.“

Jedinú nájdeme hľadiac na ukrižovaného Krista a jeho Matku: tam nájdeme cestu, aby sme v srdci zacítili niečo, čo bude odpoveďou.

V modlitbe Otče náš (porov. Mt 6,13) je jedna žiadosť: „Neuved' nás do pokušenia“ Taliansky preklad (tal. *Non ci indurre in tentazione*) bol nedávno doladený na presný preklad originálneho textu, pretože mohol znieť nejasne. Môže nás Boh Otec „uvádzať“ do pokušenia? Môže klamať svoje deti? Iste, že nie. A preto správnym prekladom je: „Nenechaj nás napospas pokušeniu“ (tal. *Non abbandonarci alla tentazione*). Zadrž nás od konania zla, oslobod' nás od zlých myšlienok...

Niekedy slová, aj keď hovoria o Bohu, zrádzajú jeho posolstvo lásky. Niekedy sme to my, kto zrádza Evanjelium. A Dario hovoril o tomto zrádzaní evanjelia, a povedal toto: „Cirkev, nositeľka Božieho slova na zemi, sa zdá byť čoraz viac vzdialená a uzavretá vo svojich rituáloch“. To, čo povedal, je silné. Je to úsudok o nás všetkých, a osobitným spôsobom o duchovných pastieroch, úsudok o zasvätených mužoch a ženách. Povedal nám, že sme čoraz viac vzdialení a uzavretí v našich rituáloch.

Počúvajte to s rešpektom. Nie vždy je to tak, ale niekedy je to pravda. Pre mladých už viac nestačí len diktovanie zhora: „Potrebujeme dôkazy a úprimné svedectvo, ktoré by nás sprevádzalo a načúvalo nám, kvôli pochybnostiam, ktoré u našej generácie vznikajú každý deň“. A od nás všetkých, pastierov i veriacich, žiada sprevádzanie, načúvanie a vydávanie svedectva.

Ak sa ja, kresťan, či už ako veriaci laik, veriaca laička, kňaz, sestra či biskup, ak sa my, kresťania, nenaučíme načúvať utrpeniam, problémom, zostať ticho a nechať druhého hovoriť a načúvať mu, nikdy nebudeme schopní dať pozitívnu odpoveď. A mnohokrát sa pozitívne odpovede nedajú dať prostredníctvom slov – musia sa dať riskovaním seba samých v dosvedčovaní. Tam, kde nie je svedectvo, tam nie je Duch Svätý. Toto je vážne.

O prvých kresťanoch sa hovorievalo: „pozrite, ako sa milujú“. Pretože ľudia videli svedectvo. Vedeli počúvať a žili tak, ako hovorí evanjelium. Byť kresťanom nie je istý „status“ života, akýsi kvalifikačný status typu: „Ďakujem ti, Pane, za to, že som kresťanom a nie som ako tí druhí, ktorí v teba neveria“. Páči sa vám táto modlitba? Toto je modlitba farizeja, pokrytca – takto sa modlia pokrytci. „Nuž, chudáci ľudia, nič nechápu. Nechodili na náboženstvo, nechodili na katolícku školu, na katolícku univerzitu, sú to chudáci...“ – Je toto kresťan? Nie! Toto škandalizuje! Toto je hriech.

„Ďakujem ti, Pane, pretože nie som ako tí druhí – chodím v nedeľu do kostola, robím toto a tamto, mám usporiadaný život, chodím na spoveď, nie som ako tí druhí ...“ - Je toto kresťan? Nie. Musíme si vybrať svedectvo. Raz, pri obede v Krakove, mi jeden mladý muž povedal: „Mám problém na univerzite, pretože mám jedného spolužiaka, ktorý je agnostik. Povedzte mi, otče, čo mám povedať tomuto agnostickému spoločníkovi, aby som mu pomohol pochopiť, že naše náboženstvo je to pravé?“ Povedal som mu: „Posledná vec, ktorú máš robiť, je niečo mu hovoriť. Začni žiť ako kresťan a on sám sa ťa bude pýtať, prečo takto žiješ.“

Dario ešte pokračoval takto: „Zbytočná okázalosť a časté škandály robia v našich očiach Cirkev už len málo hodnovernou. Svätý Otec, akým spôsobom máme na toto všetko hľadiť?“ Škandál formálnej a nie svedčiacej Cirkvi; škandál uzavretej Cirkvi, pretože nevychádza von. On musí každý deň vyjsť von zo seba samého – či už je spokojný, či je smutný, no musí

vychádzať, aby chorým prejavil lásku, aby im poskytol paliatívnu liečbu, ktorá robí ich prechod do večnosti menej bolestným. A on vie, čo je to vyjsť zo seba samého, čo je to ísť smerom k druhým, prekročiť hranice, ktoré mi dávajú istotu.

V Apokalypse je pasáž, v ktorej Ježiš hovorí: „Klopem na dvere: ak mi otvoríte, vstúpim a budem s vami večerať“. Ježiš k nám chce vstúpiť. A ja mnohokrát myslím na Ježiša, ktorý klope na dvere, avšak zvnútra, aby sme ho nechali vyjsť von, pretože mnohokrát, bez svedectva, ho nechávame uväzneného našimi formalitami, našimi uzavretosťami, našimi egoizmami, našim klerikálnym spôsobom života. A klerikalizmus, ktorý sa netýka len klerikov, je postojom, ktorý sa týka nás všetkých: klerikalizmus je zvrátením Cirkvi. Ježiš nás učí tejto ceste vyjdenia zo seba samých, ceste dosvedčovania. A toto je škandál – pretože sme hriešnici – nevyjsť von zo seba pre vydávanie svedectva.

Pozývam vás požiadať Dária alebo niekoho iného, kto robí túto prácu, kto je schopný vychádzať zo seba, aby vydal svedectvo. A potom, uvažovať. Keď hovorím „Cirkev nevydáva svedectvo“ – môžem toto povedať aj o sebe? Vydávam ja svedectvo? On to môže povedať, pretože dáva svedectvo každý deň, pracou s chorými. Môžem to však povedať ja? Každý z nás: môžeme kritizovať určitého kňaza, nejakého biskupa či iného kresťana, ak nie sme schopní vyjsť zo seba samých, aby sme vydávali svedectvo?

Drahí mladí – a toto je posledná vec, ktorú poviem – Ježišovo posolstvo, Cirkev, je bez svedectva len dym.“

Modlitbová vigília

Drahí mladí, ďakujem vám za toto modlitbové stretnutie pred blížiacou sa biskupskou synodou.

Ďakujem vám aj za to, že tomuto stretnutiu predchádzala spleť mnohých ciest, po ktorých ste kráčali ako pútnici, spolu s vašimi biskupmi a kňazmi. Prešli ste cestami a chodníkmi Talianska uprostred pokladov kultúry a viery, ktoré vám vaši otcovia zanechali ako dedičstvo. Prešli ste miestami, kde ľudia žijú a pracujú, plné života a poznačené námahou tak v mestách ako na vidieku, i v zabudnutých predmestiach. Dúfam, že ste hlboko vdychovali radosti i ťažkosti, život a vieru talianskeho ľudu.

V úryvku evanjelia, ktorý sme si práve vypočuli (porov. Jn 20,1-8), nám Ján rozpráva o tom nepredstaviteľnom ráne, ktoré zmenilo navždy dejiny ľudstva. Predstavme si to ráno: za prvých lúčov vychádzajúceho slnka v ten deň po sobote Ježišov hrob uvádza všetkých do behu. Mária Magdaléna beží oznámiť učeníkom, Peter a Ján bežia smerom k hrobu... Všetci bežia, všetci cítia potrebu hýbať sa, je potrebné nestrácať čas, je treba sa ponáhľať... Ako to urobila Mária – pamätáte si? – hneď ako počala Ježiša, ponáhľala sa pomáhať Alžbete.

Máme veľa dôvodov k behu: často len preto, že treba spraviť veľa vecí a času nikdy nie je dost'. Občas zrýchlime, lebo nás zaujme niečo nové, pekné, zaujímavé. Inokedy naopak bežíme, aby sme unikli pred nejakou hrozbou, pred nebezpečenstvom...

Ježišovi nasledovníci bežia, pretože dostali správu, že Ježišovo telo zmizlo z hrobu. Srdcia Márie Magdalény, Šimona Petra, Jána sú plné lásky a šialene bijú po odlúčení, ktoré sa zdalo byť definitívne. Možno sa v nich znova zažíha nádej, že opäťvidia Pánovu tvár. Tak ako v ten prvý deň, keď im sľúbil: «Pod'te a uvidíte» (Jn 1,39). Ten, kto beží najrýchlejšie je Ján,

určite preto, že je najmladší, ale aj preto, že neprestal dúfať po tom, ako videl na vlastné oči zomrieť Ježiša na kríži. A tiež preto, že stál blízko Márie, Matky, a „nakazil sa“ jej vierou. Keď cítíme, že nám ubúda viera alebo je vlažná, poďme k nej, k Márii, a ona nás naučí, porozumie nám, dá nám pocítiť vieru.

Od toho rána, milí mladí, dejiny nie sú viac tie isté. To ráno zmenilo dejiny. Tá chvíľa, ktorá sa zdala byť víťazstvom smrti, v skutočnosti sa ukázala byť chvíľou jej porážky. Ani ten ťažký kameň privalený pred hrob nemohol odoláť. A od toho svitania v prvý deň po sobote sa na každom mieste, kde je život utláčaný, v každom priestore, kde prevláda násilie, vojna, núdza, tam kde je človek ponižovaný a pošliapovaný, na tom mieste sa môže znovu začať nádej života.

Milí priatelia, dali ste sa na cestu a prišli ste na toto stretnutie. A teraz prežívam radosť, keď počujem ako vaše srdcia bijú láskou k Ježišovi, ako srdcia Márie Magdalény, Petra a Jána. A keďže ste mladí, ja, ako Peter som šťastný, že vás vidím bežať rýchlejšie, tak ako Ján, povzbudení impulzom vášho srdca, citlivého na hlas Ducha, ktorý oživuje vaše sny. Preto vám hovorím, neuspokojujte sa s opatrným krokom toho, kto sa zaradí na koniec radu. Neuspokojte sa s opatrným krokom toho, kto sa zaradí na koniec radu. Je potrebná odvaha riskovať skok smerom vpred, odvážny a smelý skok, aby ste tak ako Ježiš snívali a uskutočňovali Božie kráľovstvo, a zasadili sa za bratskejšie ľudstvo. Potrebujeme bratskosť: riskujte, choďte vpred!

Budem rád, keď vás uvidím bežať rýchlejšie než tí, čo sú v Cirkvi trochu pomalí a bojazliví, priťahovaných tou tak veľmi milovanou Tvarou, ktorú adorujeme vo svätej Eucharistii a rozpoznávame v tele trpiaceho brata. Nech vás Duch Svätý ženie v tomto behu dopredu. Cirkev potrebuje váš elán, vaše intuície, vašu vieru. Potrebujeme ich! A keď prídete tam, kam sme my ešte neprišli, majte trpezlivosť na nás počkať, ako Ján čakal Petra pred prázdny hrobom.

Kráčajúc spoločne počas týchto dní, zakúsili ste, akú námahu stojí prijať brata alebo sestru, ktorí sú po mojom boku, ale tiež koľko radosti mi môže dať ich prítomnosť, ak ich prijmem do svojho života bez predsudkov a uzavretosti. A ešte jedna vec: kráčanie osamote nám dovoľí zbaviť sa všetkého, budeme možno rýchlejší, ale kráčať spolu z nás robí ľud, Boží ľud. To Boží ľud nám dáva istotu, tú istotu spočívajúcu v príslušnosti k Božiemu ľudu. A s Božím ľudom sa cítiš isto, v príslušnosti k Božiemu ľudu máš identitu. Jedno africké príslovie hovorí: „Ak chceš ísť rýchlo, choď sám. Ak chceš ísť ďaleko, choď spoločne s niekým“.

Evanjelium hovorí, že Peter vstúpil do hrobu ako prvý a uvidel plachty na zemi a šatku na tvár položenú na boku. Potom vošiel aj druhý učeník, ktorý – ako hovorí evanjelium – «videl a uveril» (v. 8). Táto dvojica slovík je veľmi dôležitá: vidieť a veriť. V celom Jánovom evanjeliu sa hovorí, že učeníci vidia znamenia, ktoré konal Ježiš, uverili v neho. O aké znamenia ide? O vodu premenenú na víno na svadbe, o niektorých chorých, ktorí boli uzdravení, o slepého od narodenia, ktorý získal zrak. O veľký zástup nasýtený piatimi chlebmi a dvoma rybami. O zmŕtvychvstanie priateľa Lazára, mŕtveho už štyri dni. Vo všetkých týchto prípadoch Ježiš zjavuje neviditeľnú tvár Boha.

To, čo sa ukazuje v Ježišových znameniach nie je najvyššia božská dokonalosť, ale rozprávanie o ľudskej krehkosti, ktorá sa stretáva s milosťou, ktorá ju dvíha. –Vidíme zranenú ľudskosť, ktorá je uzdravená stretnutím s ním. Je tam padnutý muž, ktorý nachádza ruku, o ktorú sa môže oprieť. Je tu malomyselnosť porazených, ktorí objavujú nádej na vykúpenie.

A Ján, keď vstupuje do Ježišovho hrobu, nesie vo svojom pohľade a vo svojom srdci tie znamenia, ktoré Ježiš vykonal pohrúžením sa do drámy človeka, aby ho pozdvihol.

Ježiš Kristus, drahí mladí, nie je hrdina imúnny voči smrti, ale ten, ktorý ju premieňa darom svojho života. A tá precízne zložená plachta hovorí, že ju viac nepotrebuje: smrť nemá viac nad ním moc.

Milí mladí, je možné stretnúť Život na miestach, kde kraluje smrť? Áno, dá sa to. Chcelo by sa nám odpovedať, že nie, že je lepšie sa držať zďaleka, ísť odtiaľ preč. A predsa, toto je revolučná novinka Evanjelia: prázdny Kristov hrob sa stáva posledným znamením, v ktorom zažiarí definitívne víťazstvo Života. A teda nemajme strach! Nedržme si ďaleký odstup od miest utrpenia, porážky, smrti. Boh nám dal silu väčšiu než každá nespravodlivosť a slabosť v dejinách, väčšiu než náš hriech: Ježiš porazil smrť dajúc svoj život za nás. A posielala nás ohlasovať našim bratom, že on je Vzkriesený, je Pán, a daruje nám svojho Ducha, aby sme spolu s ním zasievali Božie kráľovstvo. To ráno veľkonočnej nedele zmenilo dejiny: majme odvahu!

Koľké hroby – takpovediac – očakávajú dnes našu návštevu! Koľkí zranení ľudia, aj mladí, zapečatili svoje utrpenie priložiac naň zvrchu kameň, ako sa hovorí. So silou Ducha a Ježišovho slova môžeme posunúť tieto balvany a nechať vstúpiť slnečné lúče do týchto tmavých zákutí.

Bola to pekná a náročná túra prísť do Ríma. Pomyslíte, koľká námaha, ale koľká krása! Ale rovnako pekná a náročná bude púť naspäť do vašich domovov, do vašich miest a do vašich komunít. Prejdite ju s dôverou a energiou Jána, „milovaného učeníka“. Áno, celé tajomstvo je v tom, byť a vedieť že som „milovaný“, „milovaná“ - ním, Ježišom. Pán nás miluje!

A každý z nás, keď sa vrátíme domov, nesme si to v mysli a v srdci: Ježiš, Pán, ma miluje. Som milovaný. Som milovaná. Cíťme tú nehu, ktorou nás Ježiš miluje. Kráčajte s odvahou a s radosťou cestou domov, kráčajte vo vedomí, že Ježiš vás miluje. Takto, s touto láskou sa život stáva dobrým behom, bez úzkosti, bez strachu, toho slova, ktoré ničí. Bez úzkosti a bez strachu. Behom smerom k Ježišovi a smerom k bratom, so srdcom plným lásky, viery a radosti. Choďte takto!